

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1853/2022
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миленко Филиповић адвокат из ..., против тужених Републике Србије - Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Новом Саду, ББ и ВВ обојица из ..., чији је пуномоћник Зоран Мaziћ адвокат из ..., ГГ из ..., чији је пуномоћник Давид Лошонц адвокат из ..., ДД из ..., чији је пуномоћник Бранислав Вулић адвокат из ... и ЂЂ из ..., чији је пуномоћник Зоран Мaziћ адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2062/21 од 07.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2062/21 од 07.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 317/2019 од 21.04.2021. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се утврди да је власник 116374/465496 делова непокретности уписане у лист непокретности ... КО ... парцеле број .../... њива „...“ површине 11 ха 63 ара 76 м², што би тужени били дужни да признају и трпе да се тужилац на основу пресуде у јавним књигама упише као искључиви власник предметне некретнине. Ставом другим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се утврди да је власник непокретности уписане у лист непокретности ... КО ..., парцела број .../... њива „...“ површине 11 ха 63 ара 76 м², преко удела од 117364/465496 делова па до 1/1 означене непокретности што би тужени били дужни да признају и трпе да се тужилац на основу пресуде у јавним књигама упише као искључиви власник предметне некретнине и да му солидарно накнаде трошкове поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да накнади трошкове поступка туженој Републици Србији у износу од 67.500,00 динара, туженима ББ, ВВ и ЂЂ у износу од 427.800,00 динара, туженој ГГ у износу од 169.650,00 динара

и туженом ДД у износу од 213.150,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбачен је предлог за одређивање привремене мере којим је тужена ГГ тражила да се забрани тужиоцу да на парцели .../... уписаној у лист непокретности ... КО ..., осим на свом сувласничком делу, обавља било какве пољопривредне радове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2062/21 од 07.10.2021. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 317/19 од 21.04.2021. године у првом, другом и трећем ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према одредби члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, ревизија се може изјавити и због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. тог закона, под условом да је истицана у жалби, односно да је учињена у поступку пред другостепеним судом. Тужилац у жалби није истицао означену битну повреду одредаба парничног поступка. Жалбени наводи о судском поравнању које је тужиочев правни претходник закључио 25.03.2004. године са друштвеним предузећем „Петефи“ из Темерина, ради физичке деобе сувласничке заједнице, нису били усмерени на указивање да постоји процесна сметња за вођење ове парнице у смислу члана 338. ЗПП, већ су коришћени у контексту става о законитој државини тужиоца и његовог претходника на парцели .../... КО Одлуком да одбије жалбу тужиоца, којом није указивано на постојање наведене битне повреде одредаба парничног поступка, другостепени суд није могао учинити ту повреду поступка, на коју иначе не пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, привредно друштво „Хидродинамик“ ДОО из Новог Сада стекло је право сусвојине са $\frac{1}{4}$ идеална дела на парцели ... КО ... површине 46 ха 55 ара 66 м², по решењу суда од 18.02.2002. године донетог у поступку извршења против извршног дужника друштвеног предузећа „Петефи“ из Темерина. Означено привредно друштво је са тим сувласничким уделом уписано у зк. ул. 3 КО ... (решење Дн 448/02 од 06.11.2002. године). Парцелацијом наведене парцеле формиране су парцела .../... површине 34 ха 91 ар 30 м² и парцела .../... површине 11 ха 63 ара 76 м², на којима су право сусвојине имали привредно друштво „Хидродинамик“ ДОО са $\frac{1}{4}$ идеална дела ДП „Петефи“ са $\frac{3}{4}$ идеална дела. Сувласници су 25.03.2004. године закључили судско поравнање Р 5/04 којим су развргли сувласничку заједницу тако што је парцела .../... КО ... припала у својину привредном друштву „Хидродинамик“ ДОО из Новог Сада. Републички геодетски завод је, решењем од 07.06.2006. године, одбио да спроведе ово поравнање у катастру непокретности са образложењем да ДП „Петефи“

из Темерина није било уписано као власник парцела које су биле предмет закљученог поравнања. Жалба привредног друштва „Хидродинамик“ ДОО изјављена против тог решења одбијена је решењем другостепеног органа од 04.04.2008. године. Тужилац је право сусвојине са $\frac{1}{4}$ дела на парцелама .../... и .../... КО ... стекао на основу правноснажне пресуде на основу признања од 24.03.2009. године, донете у поступку који је покренуо против привредног друштва „Хидродинамик“ ДОО. На основу те пресуде тужилац је у катастру непокретности уписао своје право сусвојине на наведеним парцелама. У то време као други сувласник на тим парцелама била је уписана тужена Република Србија са уделом од $\frac{3}{4}$ идеална дела, која је део земљишта у државној својини, па и спорну парцелу .../... КО ..., давала у закуп трећим лицима. Накнадно, по доношењу решења Агенције за реституцију, као сувласници парцела .../... и .../... КО ... уписана су и тужена физичка лица.

На овако утврђено стање нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Тужилац - сувласник парцеле .../... КО ... са одређеним идеалним уделом, поднетом тужбом тражи утврђење да је одржајем стекао право својине на означеној парцели, односно и на сувласничким уделима тужених.

Одржај је начин стицања права својине по самом закону, предвиђен чланом 20. став 1. и 2. Закона о основама својинско-правних односа и уређен одредбама чланова 28-31 тог закона. У основи овог начина стицања права својине је државина, дефинисана чланом 70. Закона о основама својинско-правних односа као фактичка власт на ствари (објективни концепт државине), што подразумева трајнији просторни однос држаоца према ствари у којем он може, непосредно или преко другог лица, утицати на ствари и показати фактичку вољу да њоме господари. Ова основна претпоставка за стицање права својине тужиоца одржајем на сувласничком уделу тужених на спорној парцели у конкретном случају није остварена. Нижестепени судови су утврдили да је тужена Република Србија, као сувласник предметне парцеле, делове исте давала у закуп трећим лицима тако да тужилац и његов правни претходник нису били њени искључиви држаоци да би, уз испуњење других услова прописаних чланом 28. став 2. и 4. Закона о основама својинско-правних односа, могли одржајем стећи право својине и на сувласничким уделима тужених.

Из тих разлога, нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права. Из утврђене чињенице да је други сувласник део парцеле .../... КО ... давао у закуп, која се ревизијом не може оспоравати (члан 407. став 2. ЗПП), следи чињенични закључак да тужилац и његов правни претходник нису били искључиви држаоци означене парцеле и правни закључак да зато није испуњен основни услов за стицање права својине одржајем - државина, као фактичка власт на земљишту, целој парцели .../... КО ..., која је трајала одређено време и имала потребне квалитете за стицање својине по том основу.

Следствено изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић